

[Jytte Andersen]

meddelelse fra Kommissionen om familiepolitik.

Meddelelsen baserer sig bl.a. på en rapport udarbejdet i samarbejde med højtstående nationale embedsmænd. Meddelelsens konklusioner omhandler bl.a. oplysningsvirksomhed, kombination af arbejds- og familieliv, hensyn til dårligt stillede familier, foranstaltninger over for eneforsørgere og børnerige familier, problemer med børnepasning, skiftende arbejdstid, åbningstider på offentlige og private kontorer samt transportfaciliteter.

Svar (5/12 89):

Socialministeren (Aase Olesen):

EF-Kommissionens meddelelse af 8. august 1989 om familiepolitik er afgivet på baggrund af Rådets konklusion på samlingen i København den 22. februar 1988:

»På Det Europæiske Råds samling i København omtalte den franske delegation den foruroligende demografiske situation i Europa og understregede, at Europa ikke ville kunne bevare sin politiske, økonomiske og kulturelle rolle i verden uden en fornyelse af dets demografiske styrke. Ministrene med ansvar for familieanliggender vil mødes med henblik på udveksling af deres landes erfaringer og vil i 1989 aflægge rapport om det arbejde, de måtte have gennemført.«

Meddelelsen er udarbejdet på baggrund af spørgeskemaer, som af Kommissionen er udsendt til medlemsstaterne, og meddelelsen har været genstand for drøftelser i en gruppe af højtstående embedsmænd med ansvar for familiepolitiske spørgsmål.

Kommissionens meddelelse blev nævnt i Folketingets Markedsudvalg den 22. september 1989, hvor der blev givet udtryk for, at regeringen er særdeles positiv over for drøftelser, der kan føre til styrkelse af familiepolitikken.

Under Rådets behandling af konklusionerne blev følgende indlæg afgivet fra dansk side:

»Efter dansk opfattelse er der en række familiepolitiske problemer, som i høj grad trænger sig på. Det gælder i Danmark og – kan jeg se – i det hele taget inden for Fællesskabet.

Det er især problemer, som har betydning for forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet, men – må jeg tilføje – også problemer, som har stor betydning for børnene og derved for de kommende års Europa.

Mangelen på tid, hvor forældre og børn kan være sammen, betyder ganske enkelt, at forældrene ikke bliver i stand til at leve op til deres ansvar som de hovedansvarlige for deres børns opvækst.

I Danmark har over 90 pct. af mødrene erhvervsarbejde. I næsten halvdelen af familierne med børn op til 6 år arbejder begge forældre fuldtids. Vi har hidtil støttet denne udvikling ved en vældig udbygning af den offentlige dagpasning.

Hvis denne udvikling fortsætter – og det er, som om mange af medlemslandene ser det som en ønskelig udvikling – kommer vi i en situation, hvor alle arbejder ude mere eller mindre fuldtids, og hvor de fleste børn passes af det offentlige.

Forskningsundersøgelser viser, at denne situation ville være i strid med forældrenes egne ønsker. Og efter min opfattelse ville det også være en ulykkelig situation for de fleste.

I Danmark debatterer vi nu fleksibel arbejdstid for børnefamilier. F.eks. er alle ministerier blevet pålagt at indføre en sådan fleksibilitet. Dette er måske en af de veje, vi kan gå for at bryde familiernes tidsklemme. Vi har brug for viden og debat om, om der er andre muligheder.

Med hensyn til institutioner er vi på en række områder ved at bevæge os væk fra institutionsløsninger. Det gælder vedrørende de ældre og de handicappede og nu børnene.

Der er i hvert fald fire grunde til dette.

For det første er institutioner meget kostbare for det offentlige og derved for skatteyderne. Også for forældre er institutioner kostbare.

For det andet er små børn i institutioner gennemsnitligt 7 gange så syge som børn, der passes hjemme.

For det tredje har det udbyggede institutionsapparat kombineret med forældrenes erhvervsarbejde betydet, at kontakten mellem forældre og børn er for ringe.

Og for det fjerde vil institutioner altid have vanskeligt ved at give børn de værdier af holdningsmæssig art, som er nødvendige for en god opvækst.

Vi ved derfor med stor sikkerhed, at den nuværende tendens må ændres. Familierne må finde nye måder at indrette sig på. Og det offentlige må støtte familierne i deres bestræbelser.